

**VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER
OP DONDERDAG 4 JUNI 2020**

Onderwerp: Concept Regionale Energietransitie Noord-Holland Zuid (2020.0000962)

Voorzitter: dhr. M. Achterbergh-Copier

De leden: dhr. M.L. Beusenberg, dhr. T.M. Blom, mw. N.M. Elfers, dhr. A.L.M. den Elzen, mw. G.D.W. van 't Hull-Bettink, dhr. W.G. Jansen, dhr. R. Kenselaar, dhr. J.C. Koomen, dhr. H.P. Spijker, dhr. E. Vermeulen, dhr. J.P.H. de Vries

Griffier: mw. L. Ouwehand-Brussel

Portefeuillehouders: dhr. J.N.J. Nobel

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Goedenavond allemaal. Welkom bij het raadhuis van Haarlemmermeer. Fijn om jullie eindelijk weer te zien. Het is de eerste vergadering die we fysiek doen in plaats van digitaal. Vandaag staat als eerste op het programma de nota Concept Regionale Energietransitie Noord-Holland Zuid. Voor de deelnemers is er een huishoudelijke mededeling. Na afloop van deze bijeenkomst is er tussen de sessies door een korte pauze. Het is dan de bedoeling dat eenieder de zaal verlaat. Dit omdat de zaal te klein is om achter elkaar langs te lopen voor de wisseling. De tweede sessie is het Meerjaren Perspectief Grondzaken, die is besloten en zal niet uitgezonden worden. De orde is iets anders dan u gewend bent. Al vermoed ik dat het bij deze sessie niet heel spannend wordt. We hebben een eerste termijn conform de spreektijden. De tweede termijn is alleen bedoeld voor fracties die ook nog daadwerkelijk spreektijd hebben. Dus is uw spreektijd op, dan is het ook echt op. Daarbij wil ik ook melden dat interrupties, zowel de vraag als het antwoord van de eigen tijd afgaat. Ik weet niet of iemand daar een vraag over heeft? Is het duidelijk? Als u negen minuten spreektijd heeft, dan zijn het er ook echt negen. En heb je vier minuten, dan heb je ook echt de hele sessie vier minuten. Dat is de orde. Dan gaan we beginnen. Ik weet niet wie er wil beginnen. Volgens mij mijnheer Vermeulen van Forza! Aan u het woord.

De heer VERMEULEN: Ja voorzitter, dank u wel. Precies op dit moment gaat mijn beeld uit. Maar daar is het weer. Concept Regionale Energietransitie Noord-Holland Zuid. Daar hebben we vandaag dus een sessie over. Nu moet ik eerlijk zeggen, het is mij niet helemaal duidelijk waarom we daar een sessie over hebben. In de raad is het zoekgebied voor wind en zon vastgesteld en het college heeft kenbaar gemaakt ingestemd te hebben met dit concept. Er wordt gevraagd volmacht te verlenen aan de portefeuillehouder Wonen en Energietransitie om de concept-RES aan te bieden aan het Nationaal Programma RES voor doorrekening en advies. En daar zijn we niet tegen. We wachten de uitkomst af. Wat ons betreft had dit ook gewoon als een mededeling in de tekst mogen staan. Wat ons wel opvalt, als ik dan toch een klein beetje op de inhoud mag ingaan, is het geringe aantal deelnemers aan de participatieronde in heel Noord-Holland Zuid. 1500 in totaal. Wat dat betreft durft Forza! voorzichtig te concluderen dat participatie nog niet echt heel erg wil vloten. Anderzijds verbaast het ons ook niet. De manier waarop de Klimaatwet tot stand is gekomen nodigt ook niet echt uit om mee te denken. De burger was immers ook niet welkom aan de Klimaat tafels en moet het dus nu doen met een voldongen feit. En dat voldongen feit heet in eerste instantie zon en wind. In deze opzet van de RES valt vooral de hoge graad van wensdenken op. De meeste oplossingen die worden genoemd, moeten nog

worden uitgevonden. Ook de energievervlindende datacenters als warmteleveranciers zijn blijkbaar nog niet uit beeld. Dit ondanks dat vaststaat dat de restwarmte van lage kwaliteit is. Inmiddels weet ook de hele wereld dat biomassa allesbehalve duurzaam is. Deze optie nog steeds meenemen in de overwegingen is niet uit te leggen. Nu kernenergie onbespreekbaar is verklaard zullen we nog wel een tijdje op fossiele brandstoffen draaien. Althans, dat is de conclusie van onze partij. Forza! neemt hierbij nogmaals afstand van deze vorm van energietransitie. We willen niet van twee kwaden de minste kiezen. We willen liever helemaal geen kwalijke keuze maken. Deze RES is niet onze RES. We zullen het verloop kritisch volgen en hopen dat onze inwoners en onze economie er niet al te veel schade door zullen ondervinden. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Vermeulen. Dan gaan we naar EEN Haarlemmermeer, de heer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. EEN Haarlemmermeer begint met een opmerking over de overdaad aan informatie. Een lijfelijke nota van 754 pagina's. Voorzitter, voor de volgende keer vragen we u om de extra informatie van een groter gebied gewoon als bijlage toe te voegen. Het rapport was al een overkill met heel veel herhalingen.

Maar goed, nu de visie. EEN Haarlemmermeer blijft een groot tegenstander van een zonnecarré tussen Hoofddorp-Noord, Zwanenburg en Badhoevedorp. Het onttrekken van landbouwgrond is een got-spe. Het verhaal dat er onder deze panelen nog planten kunnen groeien is nonsens. Zwart is geen nieuw landbouw. Daarnaast zijn we ook tegen het amendement in het gebied Zwanenburg om dat ook zwart te maken. Het idee al is monsterlijk. Wat zullen de bewoners u straks dankbaar zijn als dit toch doorgaat. Ook is EEN Haarlemmermeer geen voorstander van extra biomassacentrales in onze gemeente. Deze leveren te veel stank en overlast op. Zijn we tegen alle vormen van duurzame energie? Nee, ik zag al iedereen denken. In uw bijlage geeft u aan dat zonnepanelen bij voorkeur op daken moeten worden geplaatst en alleen indien nodig op land terecht komen. Prachtig. Dus wij kunnen ons zeker vinden in zonnepanelen boven parkeerterreinen rondom Schiphol en langs wegen. Het moet ook bekend zijn dat wij ook al jaren geen voorstander zijn van windenergie. Dus uw plannen voor de Spoordriehoek met vijftien extra windmolens is een nee. Wij hopen dus ook op een volmondig nee van Schiphol. Wel klinkt aquathermie, oftewel thermische energie uit afvalwater winnen bij gemalen en rioolzuiveringsinstallaties, ons zeer goed in de oren. Zo hebben we ook begrepen dat een grote tomaatenkweker, ik zal hem niet bij naam noemen, bij de A4 zonnepanelen wil plaatsen op een groot waterbassin. Onze complimenten.

Dan nog even iets over participatie. Het is duidelijk dat u actief bent geweest om de mening van inwoners en betrokkenen te peilen via vijf ateliers en Serious Games. Maar voorzitter, is het niet een beetje vreemde zaak dat de inwoners van Haarlemmermeer-Noord, die dus naast het zonnecarré wonen niet zijn betrokken? Of hebben ze allemaal volmondig 'ja' gezegd tegen deze monsterlijke oplossing? Dit was onze bijdrage. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Spijker. Dan gaan we naar GroenLinks, mijnheer Jansen.

De heer JANSEN: Ben ik in beeld? Ja, ik moest het toch maar even zeggen. Het gaat wel van mijn tijd af. Voorzitter, mijn fractie wil haar bijdrage beginnen met de wethouder Energietransitie en de overige leden van het college te complimenteren met het ruime aanbod van 0,56 TWh. Daar we zo rond de 0,45 TWh zaten zou het een redelijk aanbod zijn geweest als je dat verdeelt over zes deelregio's. GroenLinks is benieuwd hoe de wethouder het ervaart om in de kop van het peloton mee te draaien. Het moet goed voelen om de buurt te komen van een voortrekkersrol op een zo belangrijk gebied van energietransitie en het behalen van de klimaatdoelen. Zo kunnen we dat ons in ieder geval voorstellen. Maar nu terug naar de grote opgave waar we voor komen te staan. Die is niet mis. In de concept-

RES hebben we nu een start gemaakt met bronnen ten behoeve van de opwekking van elektriciteit. We willen drie thema's kort ter sprake brengen.

Punt 1: plan B. Als het streven in Haarlemmermeer is zelfvoorzienend te zijn met betrekking tot elektriciteit zullen we toch meer inspanningen moeten leveren. Zie ook pagina 2 van de notitie van B&W. GroenLinks kijkt bijvoorbeeld naar de grote toename van elektriciteitsgebruik van 2017 naar 2018. De bedrijven en instellingen zijn verantwoordelijk voor een flinke stijging. Zie ook onze informatieve vragen en de antwoorden vandaag. Waarvoor nog dank voor de snelle beantwoording. Voorzitter, hiermee komt GroenLinks op de reeds aangewezen zoekgebieden in Haarlemmermeer. Het voorgestelde zonnecarré ligt voor een belangrijk deel op gronden van de luchthaven Schiphol. In een recente brief aan het college schrijft de directie van Schiphol nog geen 100% uitsluitel over het gehele zonnecarré te kunnen geven. Als zij al volledig medewerking verleent, is het doel in 2030 dan wel haalbaar? Mijn fractie vraagt zich wel af of we het door ons college voorgestelde aanbod van 0,56 TWh op basis hiervan wel voldoende zeker is. Uiteraard zijn we tevreden over het amendement van de VVD dat we mede hebben ingediend. Maar is dit qua omvang voldoende om de onzekerheden van het zonnecarré op te kunnen vangen? Kortom, wat is plan B? Welke alternatieven kunnen we de regio en onszelf bieden op het moment dat noodzakelijke externe partijen, bijvoorbeeld Schiphol, niet kunnen of willen voldoen? Graag een reactie van de collega's en het college.

Punt 2: opleidingen met betrekking tot energietransitie. GroenLinks ziet economische en werkgelegenheidskansen op dit duurzaamheidsonderwerp. De flinke toename van nieuwe techniek en toepassing op het energiegebied kan zorgen voor een opleving. We zien dit met recht als een investering in onze gezondheid, het milieu en een leefbare toekomst. We roepen het college op om samen met de lokale onderwijsinstellingen voor beroepsonderwijs concrete plannen te maken voor opleidingen, gericht op de nieuwe energiebronnen. We hebben in de nabije toekomst kennis en kunde hard nodig. Een kader dat GroenLinks zou willen meegeven is een opleidingsparagraaf hierover op te nemen in de concept-RES. Uiteraard zou samenwerking met andere gemeenten en de provincie nog meer slagkracht geven.

Punt 3: de opslag. Voorzitter, in het totaalplaatje is de mogelijkheid om energie op te slaan niet opgenomen. Dit terwijl er toch al technieken voor zijn, maar zeker nog ook ontwikkeld moeten worden. In de participatiebijeentkomsten is dit als een belangrijk punt naar voren gekomen. Hier en daar wordt het ook genoemd bij de deelregio's. Mijn fractie ondersteunt dit van harte. Een kader dat mijn fractie zou willen meegeven is ook een paragraaf op te nemen met betrekking tot de opslag van opgewekte energie. Op deze wijze krijgt het onderwerp meer structuur in de RES.

Samengevat: wij vragen als fractie het volgende van het college. 1. ontwikkel een plan B indien het zonnecarré niet de opgave kan geven, zoals bedacht en aangeboden. 2: initieer in de rest een opleidings- en scholingsparagraaf. 3: initieer een paragraaf in de RES, gericht op de opslag van opgewekte energie. Dank u voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Jansen. Dan gaan we naar de VVD, mevrouw van 't Hull.

Mevrouw VAN 't HULL: Ja, dank u wel voorzitter. De concept-RES met het conceptbod ligt voor ons. Weer een stap verder in de route naar de energietransitie. Vanaf het begin van het pad naar dit bod hebben we altijd gezegd dat we de energietransitie op een haalbare, betaalbare en betrouwbare manier willen doen. Dat betekent wel dat er een aantal randvoorwaarden is waar we aan moeten voldoen. Draagvlak vinden wij een belangrijk punt. We zien graag een concreet voorstel voor hoe de participatie wordt opgezet en hoe draagvlak wordt georganiseerd. Ook zien we graag dat er ruimte wordt gehouden voor toekomstige innovaties. Zoals op het gebied van kernenergie, waar we bij de startnotitie uitgebreid over hebben gesproken. En hoe er wordt omgegaan met de elektriciteitsinfrastructuur en hoe deze op orde moet komen. Zeker met het dreigende elektriciteitstekort en het moet betaalbaar zijn. Onze fractie vindt het dan ook goed om te zien dat er nu ook meer zicht wordt geboden op de financiën van het RES-proces en wie dat gaat betalen. En helderheid over wanneer meer duidelijk is

over de uitvoeringslasten. Dat zal dan in 2021 bij de RES 1.0 zijn. Ook is er nu aandacht voor het elektriciteitsnetwerk. Er wordt beschreven dat de capaciteit te gering is en dat de komst van nieuwe onderstations direct voordelig zijn voor toekomstige ontwikkelingen. Dus ik ben blij met deze erkenning. En wanneer komt het college daarover met een voorstel naar de raad? Daar ben ik benieuwd naar. Draagvlak beperkt zich op dit moment tot communicatie over het proces via de kanalen van de gemeente. Dat is niet wat wij als VVD qua participatie voor ogen hebben. Bij de startnotitie hebben we aangegeven dat wij een plan verwachten met aandacht voor diverse doelgroepen en doelen van participatie. Wellicht is dit te vroeg in het proces maar we krijgen graag een bevestiging dat dit plan er komt. In de concept-RES wordt gesproken over windenergie en het beoogde gebied daarvoor en dat daar draagvlak voor is op basis van de gehouden ateliers. Maar het vraagt wat ons betreft nog wel om een verdiepingsslag qua draagvlak van inwoners, maar ook van Schiphol. Ik ben benieuwd wat mijn collega's hiervan vinden. Naast deze kritische blik ook complimenten voor de overzichtelijkheid van deze nota met daarin de vervolgstappen in dit ingewikkelde proces. Bij elke stap wordt het beeld op de eindsituatie concreter. Een lastige qua volgorde is dat deze concept-RES reeds gereed was voordat ons zonneakkersbeleidskader werd vastgesteld, inclusief amendement. We weten nu, naar aanleiding van mijn informatieve vraag, dat al onze toevoegingen op de concept-RES en aanpassing qua beleid vormkrijgen in de reactienota. Wellicht ten overvloede, maar ik ga er wel van uit dat wij als raad dat ter besluitvorming voorgelegd gaan krijgen. Een plan B, zoals GroenLinks zegt. We hebben er wel vertrouwen in, nu ook het zonnecarré is aangepast, dat er voldoende is. Laten we eerst maar eens even kijken hoe dat zoekgebied vorm kan krijgen. Tot zover.

De VOORZITTER: Ja, dank u wel. Dan hebben we de VVD gehad. De volgende op de lijst is het CDA, de heer Blom. Aan u het podium.

De heer BLOM: Voorzitter, we bespreken vanavond het concept Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid. Deze nota is een vervolg van een aantal andere nota's, de Startnotitie en de Programmatische aanpak Energietransitie Haarlemmermeer. Een bijzonder lijvig document, helemaal mee eens. In Nederland ligt het doel om in het jaar 2030 35 TWh elektrische energie, CO₂-neutraal op te wekken op het land zodat we aan de klimaatdoelstelling van 49% CO₂-neutrale opwek, zoals afgesproken in Parijs, kunnen voldoen. Ons aanbod om 3,7 TWh van onze regio hieraan bij te dragen is ambitieus. Het is aan de ene kant iets om trots op te zijn maar aan de andere kant baart het ons ook zorgen. Als wij het aanbod van de andere RES-regio's bekijken, dan is ons bod hoger dan het bod van de gehele provincie Friesland. Friesland heeft een RES van 2,3 TWh. Terwijl onze regio slechts een halve provincie Noord-Holland beslaat, beslaat Friesland een hele provincie. De som van de reeds bekend gemaakte RES-aanbiedingen is volgens onze berekening ruim 40 TWh, terwijl hierbij van twaalf van de dertig regio's de opgave ons nog niet bekend is. Dus wij gaan ruim over de geplande 35 TWh heen. De 35 TWh is ook het getal waar de elektriciteitsbedrijven mee rekenen en het transportnet op aanpassen. We hebben informatieve vragen gesteld over deze opgave. Daar werd ook de doelstelling van de Programmatische Aanpak Energietransitie vermeld: dat in 2050 de lokale elektriciteitsproductie ten minste genoeg moet zijn voor onze woningen, lokale bedrijvigheid en lokaal transport. Een antwoord waar wij niet door werden overtuigd en gerustgesteld. Wij denken namelijk dat door sneller aan de vraag om CO₂-neutraal te produceren te voldoen dan gepland de mogelijkheid bestaat dat de investeringen niet op het net kunnen worden aangesloten door gebrek aan transportcapaciteit. Ook is het mogelijk dat we nu reeds installaties neerzetten die als zij later in de tijd zouden worden aangeschaft, bijvoorbeeld door technische ontwikkelingen in de tijd, een veel beter rendement zouden kunnen opleveren. We hebben dit kunnen zien bij de eerste generatie windmolens die lang voor het einde van hun technische levensduur zijn vervangen door efficiëntere modellen. Hier in huis hebben wij daarom ook met elkaar afgesproken dat we slimme volgers willen zijn en geen slimme voortrekkers. De vraag blijft ons parten spelen waarom wij zo hoog inzetten in deze opgave daar duidelijk uit andere RES-opgaven blijkt dat we makkelijk aan onze landelijke doelstelling kunnen voldoen.

We blijven de ontwikkelingen in dit proces met een bijzondere belangstelling volgen en verwachten dat de reactienota van het college op de concept-RES aan de raad wordt voorgelegd. Voorzitter, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Blom. Dan gaan we door naar de heer Koomen van D66. Aan u het woord.

De heer KOOMEN: Dank u voorzitter. Even een punt over de orde. Het is wel een beetje saai zo, zonder dat we op elkaar kunnen reageren. Dus hopelijk dat er in de tweede ronde meer ruimte voor is. Ja, je mag reageren maar het gaat alleen van de spreektijd af. Dus ...

De heer BLOM: U mag best op mij reageren.

De heer KOOMEN: Ik hoor een interruptie, daar kan ik natuurlijk op reageren. Nou, daar ga ik eens even rustig de tijd voor nemen.

De VOORZITTER: Probeert u er rekening mee te houden dat iemand hier de tijd moet bijhouden. Dus dat wordt echt heel ingewikkeld. Maar ga vooral lekker interrumperen op elkaar. We hebben anderhalf uur, dus dat moet goed komen denk ik.

De heer KOOMEN: Ja, ik bewaar hem voor de tijd die ik dan overhoud. Want anders leest iedereen zijn verhaaltje voor, dat zou zonde zijn. Ik hoop dat we in de tweede ronde gewoon allemaal lekker op elkaar in kunnen gaan.

Voorzitter, ik vraag me af hoeveel dagen we al in onze zwembroek kunnen rondlopen. Volgens mij begint het aardig op te tellen. We hebben echt prachtig weer gehad de afgelopen tijd. Maar dat lijkt allemaal prachtig, maar toch zit er ook een schaduwkant. Die schaduwkant is niet het aantal zonuren. Want het aantal zonuren heeft weer een record gebroken. En eigenlijk al een aantal jaar achter elkaar. En ook de warmte breekt al een aantal jaar records. Dat is niet allemaal prachtig. Want vandaag is er iets bijzonders gebeurd. Het regent weer. Het is on-Hollands dat het zo weinig heeft geregend. Kortom, die klimaatverandering waar wereldwijd zoveel signalen van zijn, doet zich echt ook in Haarlemmermeer voor. We hebben actie nodig en gelukkig spreken we daar vandaag over want we moeten van onze olieverslaving af en vandaag gaan we het hebben over hoe we dat nu van plan zijn. Mooi dat er een voorstel ligt. En er zullen altijd mensen blijven die nog in de ontkenning zitten. Er zijn nog steeds groepjes mensen die denken dat de aarde plat is. En toch weten heel veel mensen inmiddels dat klimaatverandering een feit is en dat we daar hard mee aan de slag moeten. Ik lok zelfs bij Forza! geen interruptie uit, jammer. Maar wie weet voor de tweede ronde. Ik moet helaas snel verder. D66 is in ieder geval heel blij met deze RES. Eindelijk is de RES er. Er staan ook goede dingen in. Ik kan ze helaas niet opnoemen. Daarvoor waren het te veel pagina's. Er staan echt goede dingen in. Er is over nagedacht. Het proces van participatie had natuurlijk nog mooier gekund, maar het was er wel. Wij zijn ook blij met de hoge ambitie. Richting de anderen die daar toch wat aan twijfelen zou ik zeggen: eindelijk eens een keer een hoge ambitie. Laten we er voor gaan. Het past ook wel bij ons om de beste te willen zijn en geen trage volger.

We willen wel drie punten van aandacht meegeven. De eerste is wat ons betreft het en/en en niet het of/of. We moeten het niet zien als of/of maar vooral als en/en. Dus waar we nog kunnen opplussen in ambitie moeten we dat niet nalaten. Laten we het goede voorbeeld geven aan de mensen in de regio om ons heen. Dat zeggen we op economisch gebied vaak te doen, laten we dat ook op dit gebied doen.

Het tweede punt van aandacht is de windambitie. Er stond nu bijvoorbeeld in dat in Haarlemmermeer-Zuidwest het niet zou kunnen, want dat zou botsen met woningbouwopgaven en recreatieve ambities of iets dergelijks. De wethouder kan zeker de exacte formulering geven. Toen dacht ik ja, dat is wel

erg kort door de bocht. Omdat we daar misschien in de toekomst willen recreëren, hopelijk zo snel mogelijk, kunnen er geen windmolens staan. Want waarom kun je dat niet combineren, dat vond ik wat kort door de bocht. En natuurlijk gaan ze de windmolens niet naast het huis zetten. Maar dan zeggen: het kan niet, dat is wel wat kort door de bocht wat ons betreft. Hoewel sommige partijen denken dat energie niet gratis komt aanwaaien, dat doet het wel als je een windmolen neerzet.

Het laatste en derde punt is de restwarmte. Dat hoorde ik anderen ook al zeggen. Die is wat ons betreft wel nog wat teleurstellend karig uitgewerkt. Alleen aan de oostkant van Haarlemmermeer worden de datacenters genoemd. Heel mooi, maar we hadden daar toch wat meer verwacht. Er kan nog wel wat extra energie op worden gezet om dat uit te werken.

Kortom voorzitter, om nog wat tijd over te houden, met deze drie aandachtspunten is D66 blij met deze RES.

De VOORZITTER: U heeft straks nog wel genoeg tijd om te interrumperen en met elkaar lekker vol in discussie te gaan. Dus dat zal wel goed komen. De volgende op de lijst de heer Kenselaar, GEZOND Haarlemmermeer, aan u het woord.

De heer KENSELAAR: Laat ik het niet moeilijker maken dan het is, als er wat te vragen valt lopen we niet weg maar als iets gewoon goed en gedegen is gecomponeerd, dan is dat ook leuk om te melden. En dat laatste is wat ons betreft in dit geval zo met het Haarlemmermeerse bod aangaande de RES Noord-Holland Zuid, ondanks dat deze aan morbide obesitas lijdt, maar dat is al eerder genoemd. Het bod is logisch opgebouwd als een meertrapsraket die hopelijk op alternatieve brandstof vliegt. SMART waar het kan en met zo duidelijk mogelijke inzichten of doorkijkjes waar dit nog niet anders kan. Het doet ons goed om te lezen dat vol wordt ingezet op het benutten van daken voor zonne-energie. En ook slimme mogelijkheden zoals het benutten van geluidswallen lijkt hun weg te vinden. Ook de hoeveelheid van 2,7 TWh boven op de hoeveelheid alternatieve energie die we al opwekken komt op ons als een reëel doel over. Daar we ook grootverbruiker zijn. Dus het lijkt ons vrij logisch dat je ook een groter deel van het gezamenlijk te behalen doel voor je rekening neemt. Tevens wordt aangegeven dat er nog een zoektocht gaande is naar de juiste gebieden om zonnecarrés, zonneakkers en windturbines te clusteren. Wat ons betreft is het devies: wacht hiermee zo lang als verantwoord is met het inzetten, of wellicht zelfs opofferen van bijvoorbeeld landbouwgrond of grond die ook aangewend kan worden voor woningbouw. Gebruik de loze ruimten langs snelwegen en spoortrajecten. Hier kun je verder toch niets mee. Maar maak de grondschaarste niet onnodig vroeg nog groter dan die al is. Wat we ook prima vinden: er wordt duidelijk aangegeven dat het bod ook echt het maximaal haalbare is. Dit roept dan wel een vraag bij ons op. Want als dit het maximale is dat we kunnen behalen, dan zorgt elke kink in de elektriciteitskabel of elke inspanning die niet de term maximaal verdient ervoor dat de doelstelling niet gehaald gaat worden. Dit houdt in dat ook de regionale opgave bij gelijkblijvende overige parameters niet zal worden gehaald. Wij vragen ons dan af: is er dan geen ruimte voor een plan B? Voor als we zelf of andere gemeenten uit de regio hun doelstelling niet dreigen te halen? Wat kunnen we dan nog doen voor eigen doelstelling of om die andere te helpen? En als die ruimte er wel is, hoe ziet u deze dan? Ik neem niet aan dat de voorgestelde kernreactor in de achtertuin van de heer Vermeulen van een paar maanden geleden, uw plan B is. Voor de rest nogmaals, een prima stuk en ik dank u voor de tijd. Dank u wel.

De VOORZITTER: Nou, daar is hij dan, het onderwerp kernenergie. Dat duurde best lang eigenlijk. O, u heeft het ook gezegd, dan heb ik als voorzitter niet goed opgelet. Ik hoor dat het een breed gedragen onderwerp is. We gaan snel door naar HAP, mevrouw Elfers. U bent goed voorbereid zagen we.

Mevrouw ELFERS: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, nog zelden heeft mijn fractie een proces doorlopen zien worden dat zorgvuldiger is gegaan dan dit proces. Om tot een concept-RES te komen zijn we echt bij de hand genomen. We hebben input kunnen leveren en er is enorm veel energie gestoken in

het voorliggende plan. Onze complimenten en grote waardering daarvoor. En in deze raad spreken wij nu niet voor het eerst over dit onderwerp. Dat maakt dat HAP kort kan zijn. Ja, ja het kan. HAP heeft er het volste vertrouwen in dat Haarlemmermeer een goed bod doet. Dat er voldoende inspanning is voor een zo groot mogelijk draagvlak en ziet, net als de VVD, graag de toezegging dat u die inspanning blijft voortzetten. Als laatste hebben wij er ook het volste vertrouwen in dat de eigen inzet van de gemeente niet zal achterblijven. Chapeau dus.

We hebben nog wel enkele opmerkingen en een vraag. Dit stuk is ver voor het aangenomen amendement bij het raadsvoorstel Vaststellen beleidskaders zonneakkers Haarlemmermeer geschreven. Want er wordt alleen in het stuk gesproken over de variant zonnecarré en we wij willen de portefeuillehouder er even op attenderen dat in het stuk de zonnecorridor nog wel aangepast c.q. verwerkt moet worden. Dan over Zon op Dak twee dingen. Wat HAP betreft snel ons eigen vastgoed volleggen als voorbeeldfunctie. En hoe gaan we concreet dakeigenaren, om het maar even zo te zeggen, stimuleren dit ook te doen. Nou goed, aangezien we over biomassa een voorbereidingsbesluit hebben genomen, de geothermievotentie, nog onbekend is en we geen vastgesteld datacenterbeleid hebben, zijn WKO en aquathermie nu de enige concrete opties. Hoe ziet de portefeuillehouder dat voor zich? En dan tot slot voorzitter, HAP vindt het een goed idee om de reactienota ter besluitvorming voorgelegd te krijgen en gaan er dan ook van uit dat de reactienota te zijner tijd onze kant op komt. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Elfers. Dan gaan we naar de heer Den Elzen, PvdA.

De heer DEN ELZEN: Ja, dank u wel voorzitter. Ja anderen memoreerden er ook al aan dat we hier al lang mee bezig zijn. Als je kijkt naar het totale proces is dit de derde keer dat we er in de raad over spreken. Vorig jaar augustus was de eerste keer. Het is leuk, toen heeft mijn collega Willem Klijn een aantal dingen geroepen en die zie je hier eigenlijk gewoon weer in terugkomen. Er is goed naar de Partij van de Arbeid geluisterd wat dat betreft. Ook blij dat we in de Kamerbrief van 28 mei jl. de bevestiging hebben dat het definitieve bod voor de RES er 1 juli 2021 moet liggen. Want dat geeft volgens ons ook de ruimte om die participatie en dat draagvlak, want daar gaat het met name om, die hele transitie is nog wel een ding, goed weg te zetten. Want wat ik uit het stuk niet geheel goed haal is wat we nu doen met hetgeen nu voorligt. Leggen we dat terug bij al diegenen die hebben meegedaan? Mogen ze nog iets vinden van wat er met hun inbreng is gedaan? Want dat levert volgens mij hele waardevolle informatie op, die ook in het kader van die participatie, met name dat draagvlak, zo nodig is om die volgende stap straks te maken.

De VOORZITTER: U had zo een mooie volzin, daar kon ik niet tussendoor komen. U heeft een interruptie van Forza!, de heer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ja, het is even een vraag. Ik vind het heel mooi dat u zo enorm ingaat op participatie en draagvlak. Ik memoreerde net al even aan de karige hoeveelheid van 1500 deelnemers die überhaupt hun input hebben geleverd aan de totstandkoming van deze RES. Heeft u misschien ook nog concrete ideeën hoe we nu inderdaad echt eens de burger erbij gaan betrekken in dit hele proces en dan ook daadwerkelijk aan draagvlak te gaan werken?

De VOORZITTER: Mijnheer Den Elzen.

De heer DEN ELZEN: Dit is fijn, ik kan antwoorden in de tijd van Forza! Ze hebben meer minuten dan ik, dus dat gaat helemaal goed komen. Nee, dat draagvlak gaat vanzelf. Want hoe dichterbij het komt, hoe meer het bij de mensen in de achtertuin komt, des te meer mensen in een keer in de gaten hebben dat er wat gaat veranderen en 'ik moet me gaan inlezen, want ik moet meedoen'. Dat hebben we

afgelopen keer gezien bij het zonnecarré. Ineens, toen het wat dichterbij kwam, waren er insprekers uit Zwanenburg.

De VOORZITTER: Vervolg vraag van de heer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Nou dat voelt een klein beetje als bij de dokter komen met een terminale ziekte en dat de dokter zegt: ga maar naar huis, u overlijdt over veertien dagen. Ik hoopte eigenlijk dat we in een vroeger stadium onze inwoners erbij konden betrekken.

De VOORZITTER: De heer Den Elzen.

De heer DEN ELZEN: Het voorbeeld dat u geeft gaat compleet mank. Volgens mij is er op dit moment voldoende ruimte om te participeren. Er zijn allerlei mogelijkheden geweest. Er is heel veel reclame voor gemaakt, in de kranten, op InforMeer, wat dan ook. Ik ben ervan overtuigd dat als we hier mee verdergaan en we geven ook degenen die nu al hebben geparticipeerd de ruimte om hier ook mee verder te gaan, dat er nog meer draagvlak komt. Want dan breidt het zich uit als een olievlek.

De VOORZITTER: Mijnheer Den Elzen, het spijt me, maar u heeft nog een interruptie. Dit keer van de heer Spijker.

De heer SPIJKER: Mijnheer Den Elzen, bedankt voor uw woorden over participatie. Dat klinkt goed. Dat ligt ook wel in mijn straatje. Alleen een zinnetje. U zegt: feedback terug naar de mensen die hebben geparticipeerd. Neem de mensen in Zwanenburg, of neem de mensen in Lijnden, Badhoevedorp, Hoofddorp-Noord, die niet hebben geparticipeerd. Krijgen zij nog wel feedback of is dat jammer voor ze?

De VOORZITTER: De heer Den Elzen.

De heer DEN ELZEN: Nee hoor, wat mij betreft is het gewoon een open uitnodiging. Dus in de nieuwe Olmen als die net is geopend kan iedereen aanschuiven wat mij betreft.

De VOORZITTER: Gaat u verder met uw betoog.

De heer DEN ELZEN: Ja, draagvlak. Windenergie is een heel belangrijk punt, ook hier in deze nota. Volgens mij ligt er al een prachtig mooi initiatief. Het wordt genoemd in al die spellen die we met elkaar hebben gespeeld. Maar het wordt ook genoemd in het plan dat een aantal jaar geleden al op tafel lag, maar door de provinciale verordening in principe niet kon doorgaan. Men zit met smart te wachten om daar op door te bouwen om verder te bouwen. Voor dat plan is al voldoende draagvlak. Dat is misschien ook een antwoord op de VVD die vroeg: hoe ziet u dat? Volgens mij is het bij die organisaties: hoe staat u erin. Volgens mij hebben ze ook meegedaan. Dus dat gaat fantastisch daar. Ik heb een aantal dingen gelezen over biomassa, over datacenters. Ik heb net iets gehoord over WKO en dergelijke. Maar volgens mij gaat we er straks over praten als de Transitievisie Warmte er komt. Dan komt veel daar in terug dus ik snap dat het hierin nog niet is meegenomen. Al kan ik wel zeggen dat als we kijken naar de processen die er achter zitten dat wij daar vol in mee gaan en ook aansluiten bij hoe het rijk daar op dit moment in procesvorm tegenaan kijkt. Of de inhoud ook hetgeen is dat we als Partij van de Arbeid willen, dat is nog even de vraag. Want ik ken de inhoud nog niet. Ja, die participatie heb ik genoemd.

De betaalbaarheid. Daar hebben we vorig keer al iets over gezegd. Daar vind ik hier eigenlijk weinig in terug. Uiteindelijk moet het ook worden betaald. Ik zoek ook naar die binding, want mensen met min-

der moeten straks ook kunnen meedoen en moeten ook die zonnepanelen op het dak kunnen leggen. Ik ben nog op zoek naar hoe we die aansluiting kunnen vinden. Dank u voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Den Elzen. Dan gaan we naar de ChristenUnie-SGP, mijnheer De Vries.

De heer DE VRIES: Dank u wel voorzitter. Allereerste wat heerlijk om jullie weer allemaal te kunnen zien. Het gaat nog wel op 1,5 meter, dus knuffelen kan nog even niet. Maar het begin is gemaakt. Voorzitter, voor ons ligt de nota ter bespreking. Kortgeleden hebben we als raad de kaders meegegeven ten aanzien van het zoekgebied voor zonneakkers. En daarbij is ook de fasering in de zonneladderfilosofie meegenomen. In dat kader wordt ook naar andere plekken voor de opwek van zonne-energie gekeken. Uiteindelijk is de keuze van de raad voor de zonneakkers gevallen op een geamendeerd zonnecarré. Mevrouw Van 't Hull heeft het al gememoreerd en er vragen over gesteld. Ik heb het idee dat het wel zal goedkomen bij de wethouder, hij heeft er uitleg over gegeven. Over de plek waar we windenergie zouden moeten gaan opwekken, daar hebben we het als raad niet meer over gehad. Maar onze fractie kan zich wel vinden in het zoekgebied Spoordriehoek. De vraag die daarbij nog wel op tafel ligt: liggen daar nu nog blokkades vanuit de provincie, zoals in het verleden. Het college is in ieder geval nog niet 100% zeker, getuige het stukje op pagina 4. Wat in ieder geval wel mooi is, dat is dat er uitgebreide participatie heeft plaatsgevonden. En dat het ook nog doorgaat. Wat ons wel opvalt is dat er in de nota nauwelijks wordt ingegaan op wat er in de rest van de regio aan inbreng is geweest. Hebben wij daar niets over te zeggen? Zo ja, dan is het jammer dat daar in de nota geen handreiking voor is gegeven. Zijn er in andere gemeenten soortgelijke keuzes gemaakt als bij ons? Zoals het gefaseerde gebruik van de zonneladder bijvoorbeeld. Ik zit een beetje met de vraag: gaan we nu alleen maar over ons eigen deel? Of als die hele regionale opzet komt, mogen we dan ook van elkaars inbreng iets vinden?

Dan zijn er nog een paar collega's die iets hebben ingebracht over bijvoorbeeld het overschot. De heer Blom van het CDA sprak daarover. Ik ben ook wel benieuwd hoe daar tegenaan wordt gekeken. Voor als het bod inderdaad meer oplevert dan het benodigde. Wat gaan we dan met het overschot doen? Nemen we dan weer een deel terug en zo ja welk deel? Mijnheer Den Elzen is heel blij met het feit dat de input van de heer Klijn erin was terechtgekomen. Nou, dat is fantastisch natuurlijk. Ik denk alleen dat er veel meer dan dat van de heer Klijn is ingekomen. Ik denk dat er van alle partijen waarschijnlijk wel iets is terug te vinden. Ik hoop het tenminste wel. Ik denk dat ik met de rest even wacht tot de eventuele tweede termijn. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer De Vries. Last but not least de heer Beusenberg, SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter, zou u mij willen waarschuwen als er ongeveer 2,5 minuut om is? Want dan heb ik tenminste nog tijd over voor een interruptie of zo.

Voorzitter, vandaag behandelen we de conceptnota van de Regionale Energie Strategie Noord-Holland Zuid. Het college vraagt de raad om in te stemmen met de vijf punten welke aan de raad zijn voorgelegd daar het rijk heeft bepaald dat in Nederland de opgave tot het jaar 2030, een duurzame elektriciteitsopwek van 35 TWh, behaald dient te worden en dat de opgave voor de komende jaren, tot aan 2030 in het gebied Noord-Holland Zuid uiteindelijk in totaal op 2,7 TWh zal komen te liggen. De fractie SRH kan hiermee instemmen. Wij vinden het zeer belangrijk dat er meer duurzame energie wordt opgewekt. SRH zet echter wel vraagtekens bij het feit dat het rijk ook van het aardgas af wil. Gezien de grote tekorten op de landelijke infrastructuur aangaande het huidige transport op het elektriciteitsnetwerk, waar al een groot tekort aan is, maken wij ons daar als fractie wel zorgen over. Het college benoemde deze tekorten ook al en de fractie van SRH ziet graag dat deze tekorten zo snel mogelijk worden opgewekt.

De VOORZITTER: 2,5 minuut.

De heer BEUSENBERG: Ja, maar ik ga nog heel even door. Wij als gemeente hebben dan ook de grote uitdaging, maar dat lijkt de fractie van SRH geen onhaalbare klus. Hoeveel heb ik nog?

De VOORZITTER: Nog ruim twee minuten hoor, dus dat moet goedkomen. Of wilt u nog verdergaan? Ja, gaat u verder.

De heer BEUSENBERG: Waar een wil is, is een weg. Als het aan SRH ligt geven wij groen licht aan de voorgestelde doelstellingen. Dank u.

De VOORZITTER: Zo komen we er wel uit. Dan zijn we bij alle partijen geweest en wil ik het woord geven aan het college, de heer Nobel.

Wethouder NOBEL: Ja, dank u wel voorzitter. En het genoeg om hier weer samen te zijn is geheel wederzijds, laat ik daarmee beginnen. Vanachter het beeldscherm is toch altijd maar wat gekunsteld vind ik zelf. Er is veel gezegd. Ik probeer gewoon de onderwerpen aan te snijden die meer mensen hebben aangehaald. Laat ik beginnen met het zoekgebied. Velen van u zeiden ook iets over het amendement dat is aangenomen. Sommige gaven ook aan: ja, door het aannemen van het amendement is ook een aantal mensen in opstand gekomen. U weet hoe het college daar in stond. Maar uiteindelijk is het ook zo dat u als raad de baas bent, dus als u met een amendement komt dat iets anders voorstelt, dan voeren we dat gewoon uit. Dan kom ik ook bij de vraag van mevrouw Elfers. We hebben natuurlijk ook een brief aan u verzonden maar we zullen uiteraard dat amendement meenemen naar de RES 1.0. Ik heb dat bestuurlijk ook al gemeld bij mijn collega's. Het is zo dat we dat nu nog niet konden wijzigen. Maar dat gaan we wel bij de RES 1.0 doen. In ieder geval is dat het voorstellen dat ik heb. Want alle regio's moeten uiteindelijk weer naar die RES 1.0 kijken. Maar ik ga er niet van uit dat ze zeggen: het amendement schuiven we terzijde. Zo werkt het volgens mij niet. Anderen vroegen ook naar aanleiding van het zoekgebied: wat gebeurt er nu als we uiteindelijk de opgave met elkaar niet halen? GroenLinks vroeg ernaar, ik geloof dat de ChristenUnie-SGP vroeg en GEZOND Haarlemmermeer. Heeft u dan een plan B? Ik vind het nog een beetje vroeg voor een plan B. Want we gaan nu eigenlijk gewoon ons plan A indienen. Volgens mij hebben we een heel realistisch bod gedaan. Ik kom straks nog wel even terug op de verdeling en hoe je daar naar zou kunnen kijken. Dus ik vind het voor nu te vroeg om te zeggen wat plan B is. Kijk, nadat de RES 1.0 is vastgesteld en we komen er met elkaar achter dat we om welke reden dan ook niet aan de doelstelling kunnen voldoen, dan moeten we dat gaan bijstellen. Tegelijkertijd, als blijkt dat we misschien, en dan raak ik al een beetje aan dat overaanbod, te veel doen is dat misschien ook een reden om bij te stellen. Maar dat is dan iets dat bij de raad terugkomt. Nee, u zegt het hoeft niet, ik hoor anderen zeggen: het moet dan misschien wel. Ik denk dat het voor nu belangrijk is om een realistisch bod te doen en dat hebben we gedaan.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van de heer Vermeulen van Forza!

De heer VERMEULEN: Het is een vraag en misschien help ik de wethouder ook een klein beetje met het stellen van de vraag. Overaanbod is natuurlijk één ding. Wat we overal in den lande zien, op het moment dat er ergens in iemand zijn achtertuin windmolens dan wel zonnepanelen komen, is dat iedereen op zijn achterste benen gaat staan. Dus wat ik zeker verwacht is dat, er is geen participatie geweest, zodra mensen doorkrijgen wat er speelt, er ook wel wat rechtszaken komen. Ik verwacht niet dat je zonder slag of stoot alles kunt uitvoeren wat we nu op tafel hebben gelegd.

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: Ja, of we alles kunnen uitvoeren weet ik niet. U weet net als ik dat op het moment dat er iets bij mensen in de achtertuin gebeurt, of dat nu woningen zijn, datacenters, zonnepanelen, dat er dan mensen zijn die zeggen: hartstikke goed dat dit gebeurt. Maar ook dat er mensen zijn die zeggen: dat wil ik absoluut niet hebben in mijn achtertuin en daarvoor ga ik de rechtsgang maken. Dat wacht ik gewoon even af. Ik heb in ieder geval al vrij snel ook met u kunnen constateren dat zodra je iets wijzigt, of zodra je iets voorstelt, het direct voor- en tegenstanders oproept. Dat is in Zwanenburg denk ik een goed voorbeeld geweest. Wij proberen dat natuurlijk voor te zijn. Als we plannen maken door met mensen in gesprek te gaan, door aan hen te vragen 'goh, wat vindt u ervan'. Dan kom ik ook maar meteen op de windmolens in het zuiden van de polder. D66 vroeg er ook naar. Kunt u daar niet meer doen is gevraagd. Ja, dat zou kunnen. Je zou dat gebied nog wat ruimer kunnen maken. Maar daar hebben we niet voor gekozen. Want we vinden dat dit een heel realistisch bod is op het moment. En dat we daar die extra ruimte niet voor hoeven te geven. En bovendien, u schetste het zelf al, je kunt de ruimte maar één keer benutten. Woningbouw vonden we met elkaar ook ontzettend belangrijk. Ik zou het heel vervelend vinden als we woningbouwlocaties onnodig opofferen voor windmolens terwijl we al een heel erg goed bod hebben liggen. Dus daar zou mijn voorkeur in eerste instantie niet naartoe gaan. Nogmaals, ik kan me voorstellen dat als dat nodig zou zijn na de RES 1.0 dat u daar misschien anders over denkt. Maar vooralsnog is dat niet aan de orde. Ik geloof dat het de Christen-Unie-SGP was die vroeg: ligt dat provinciale beleid nu nog steeds in de weg, of zit dat niet in de weg? Het klopt inderdaad dat de provincie wel haar beleid moet aanpassen. Maar goed, u heeft net als ik ook kunnen lezen dat ze dat voornemen hebben. Zodra ze dat doen is die hobbel weggenomen en ik ga ervan uit dat ze dat gewoon gaan doen.

De VOORZITTER: U krijgt nog een vraag van de heer Kenselaar, GEZOND Haarlemmermeer.

De heer KENSELAAR: Ik wilde nog even op het plan B-verhaal terugkomen. Wat ons betreft hoeft er niet per se een plan B-verhaal te zijn. Alleen werd er zo duidelijk in het bod gesteld dat dit ook het bod is, dat er dus klaarblijkelijk ook geen ruimte meer is voor een plan B. Als dit het is en we stellen het heel duidelijk, dan kan er ook niets meer nakomen. Omdat je zo duidelijk bent geweest in het neerleggen van het maximale bod. Daar zat wat mij betreft een beetje de spanning, om in elektriciteitstermen te blijven.

De VOORZITTER: De heer Nobel.

Wethouder NOBEL: Ik begrijp wat u zegt. Maar volgens mij hebben we ook vaak met elkaar gewisseld dat dit een proces is van vele jaren en dat het tussentijds bijgestuurd gaat worden. Wat ik vanuit het college telkens zeg: wij doen één keer een realistisch bod en daar kom ik niet op terug. Dan haak ik ook een beetje aan op, ik geloof dat het de ChristenUnie-SGP was. Die partij zei: gaan we nu ook over elkaars gebieden? Nee. U gaat over wat er in Haarlemmermeer gebeurt en ik ga ook niet over wat er in Volendam of Purmerend gebeurt. Ik zeg er ook maar een beetje bij: gelukkig maar. Want wij hebben heel erg veel ruimte. Dus je zou heel makkelijk kunnen zeggen: dan doen we alles daar. Dat is ook denk ik een beetje een antwoord op het CDA die zegt: doen we nu niet te veel. Ja, doen we niet te veel vind ik ingewikkeld. Want als je kijkt naar de energievraag hier in de regio, die is veel groter. Je zou ook kunnen zeggen: en dan kom ik ook meteen op de koploperspositie, zitten we nu als koploper voorop. Als je kijkt naar de totale energievraag hier, nee. Maar als je het vergelijkt met Friesland, ja dan doen we wel erg veel. Maar volgens mij hebben we hier ook een veel grotere energievraag en dan reken ik Schiphol en Tata Steel en dat soort grote bedrijven nog niet eens mee.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van de heer Blom, CDA.

De heer BLOM: Ja, u rekent de kerosine van Schiphol niet mee en u rekent de kolen van Tata Steel niet mee maar er wordt meer energie gebruikt op Schiphol dan kerosine. En de bandwalserij draait niet op kolen maar op elektriciteit. De haven van Amsterdam gebruikt ook gewoon enorm veel elektriciteit. Elke boot die aanmeert wordt direct gekoppeld aan het elektriciteitsnet. Dus het feit dat we hier een zevende deel van de Nederlandse elektriciteitsproductie verbruiken is niet bijzonder omdat we gewoon drie of vier van dit soort landelijke dekkingsindustrieën hebben. Daar kunnen wij lokaal niet op worden afgerekend. Onze doelstelling was dat we voor de woningen, lokaal transport en lokale bedrijvigheid onze energie moeten opwekken. Ik vind het prima dat we elektriciteit gaan opwekken maar ik heb ook aangegeven met de achttien RES'en die bekend zijn doen we al dik 40 TWh. Terwijl er maar 35 TWh is gevraagd. Als de twaalf RES'en die niet bekend zijn in dezelfde verhouding zitten hebben we een overaanbod van elektriciteit dat we bij lange na niet kwijt kunnen want elektriciteitsbedrijven maken hun net voor 2030 op 35 TWh en niet voor 50 TWh. Dat is onze zorg. Ik vind het prima als wij koploper willen zijn. Blijkbaar willen wij dat in Nederland allemaal. Maar dit voorziet problemen. Dat is het enige dat ik wilde melden.

De VOORZITTER: Even voor de orde. Ik heb inmiddels drie interrupties. Ik ga ze alle drie af en dan ga ik terug naar de heer Nobel. Eerst D66, de heer Koomen.

De heer KOOMEN: Ja, dank u voorzitter. Ik hoor het CDA zich tegenspreken in het eigen verhaal. Want volgens mij zei de wethouder terecht en dat wordt daarna door het CDA bevestigd, dat wij ook veel meer energie gebruiken dan Friesland. Dus dan is het ook logisch dat wij een hoger bod doen. En dat hoor ik u eigenlijk ook zeggen. Dus, we gaan het er hier toch niet over hebben dat wij ook gedrag gaan vertonen: ja wel leuk, maar zet die windmolens maar in Friesland neer en dan gaan wij die stroom wel gebruiken. Ik kan me niet voorstellen dat het CDA dit vindt.

De VOORZITTER: Mijnheer Blom, u wordt uitgedaagd.

De heer BLOM: Dat vinden wij natuurlijk zeker niet. Maar stel voor dat we hier 300 ha datacenter gaan neerzetten, dat kan toch niet bij onze lokale doelstelling worden opgeteld? Dat is ook een landelijke dienst die we aan Nederland verlenen en die zal over ons gehele land moeten worden uitgespreid als productie. Ik zie het niet anders.

De VOORZITTER: Mijnheer Koomen, D66

De heer KOOMEN: Volgens mij is dat nu juist die prachtige kans om die warmte die de datacenters produceren ook te benutten in onze omgeving. Ik zou het toch vooral ook als kans willen benadrukken en niet alleen maar somberen.

De VOORZITTER: Nog één keer naar de heer Blom, CDA.

De heer BLOM: Ja, dat is een mooie kans. Als je een rendement op het elektriciteitsverbruik dat in warmte wordt omgezet hebt van 5%. Ja dan vind ik dat een bijzonder idee. Ik wil het wel toelichten. Dat is alleen maar energievernietiging.

De VOORZITTER: Denkt u aan uw tijd?

De heer BLOM: Ik heb tijd zat. Ik heb alle tijd.

De VOORZITTER: Nou, de tijd loopt inmiddels wel door.

De heer BLOM: Om een datacenter als warmtebron in te zetten is een onzinnig instrument. Sorry.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de heer Vermeulen van Forza! en daarna naar mevrouw Van 't Hull.

De heer VERMEULEN: Dan ga ik als eerste zeggen dat het inzetten van datacenters als warmtebron grote flauwekul is. Dus dat zijn we in ieder geval eens. Het volgende dat ik wil opmerken, waar iedereen aan voorbij gaat, zelfs als je die 40 TWh gaat leveren, dat een heel groot gedeelte ervan midden in de zomer zal zijn en een heel klein gedeelte van in de winter. Eigenlijk denk ik dat dat nog steeds veel te weinig is om aan de elektriciteitsvraag te voldoen die we 's winters gaan hebben. Als al die warmtepompen gaan draaien om onze huizen warm te krijgen.

De VOORZITTER: We gaan naar mevrouw Van 't Hull, VVD en mijnheer Blom, u bent redelijk door uw tijd heen. Ondanks de interrupties.

Mevrouw VAN 'T HULL: De datacenters kwamen eventjes voorbij. Volgens mij zit dat niet in het huidige bod. We gaan straks vast het antwoord krijgen. Ik wilde even reageren. Ik heb nu al een paar keer gehoord over koploper en slimme volger. Dat gaat wat mij betreft niet over de 'royaalheid' van een bod maar meer van hoe snel we dat gaan uitrollen en in hoeverre we gebruikmaken van innovaties die er zijn. Een beetje geïrriteerd over hoe dat door elkaar wordt gehaald. Dat wilde ik even zeggen.

De VOORZITTER: Zwaar geïrriteerd. Wilt u? Ja, de heer Jansen, GroenLinks.

De heer JANSEN: Toch even een kleine reactie als het over koploper gaat. Wij hebben gezegd: voor in het peloton. Dan ben je nog geen koploper. Het is een hogere positie als slimme volger, maar ik was ook nog niet zo positief dat ik het over koploper had.

De VOORZITTER: Kortom: we willen niet de eerste zijn maar tweede. Dat is ook een goede en mooie plaats op het podium. Dan gaan we door naar het college. Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: Ja, dank u wel. Nou ik voel me alweer een stuk comfortabeler op de fiets zitten in de wetenschap dat we gelukkig geen koploper zijn. Zonder gekheid. We hebben met elkaar een aantal plaatjes gedeeld. Het aantal hectare dat nodig zou zijn op het moment dat we meer zouden willen doen dan onze eigen lokale energie opwekken. Die plaatjes heeft u ook gezien, dat zijn duizenden hectare. Daarvan hebben we gezegd dat we dat hier niet gaan redden met elkaar. Dan moeten we de hele polder volleggen. Dus dat toch even in reactie op de heer Blom. De ambitie die we nu, in dit document hebben, is een ambitie zonder de Schiphols van deze wereld. Dat zit daar niet in. Dus het gaat echt alleen om onze eigen lokale opwek. Ook onze eigen lokale opwek is hoger dan de opwek in Friesland. Dus ja, dat is toch wat we dan met elkaar moeten constateren. Nogmaals, dan kom ik toch weer een beetje terug op dat bod, wij doen één keer een realistisch bod. Ik heb ook geen zin dat er later nog aan wordt gemorrelt. Ik hoef niet het beste jongetje van de klas te zijn, ik wil ook niet het slechtste jongetje van de klas te zijn. Want dat laatste betekent dat je uiteindelijk door het rijk op het matje kunt worden geroepen. Dat zij dan zeggen: we gaan het daar doen. Dat willen we volgens mij met elkaar niet. We willen zelf de bal aan de voet houden en zelf invulling geven aan waar we dat mogelijk willen maken en velen van u hebben ook al herhaald wat ze bij het zonneakkerbeleid hebben gezegd: we zijn blij dat het in de buurt van Schiphol en de landingsbanen gebeurt. Uiteraard moeten we nog met Schiphol in gesprek. Dat doen we al, maar we moeten nog verder met hen in gesprek over hoe we dat kunnen vormgeven. Ja, natuurlijk zullen er ook haken en ogen aan zitten wat betreft vliegveiligheid en weet ik wat allemaal. Dus ja, daar zullen we nog met elkaar naar moeten kijken. Dan ga ik de woorden van mevrouw Van 't Hull herhalen: dit is het zoekgebied en dat is niet uiteindelijk wat

er is gerealiseerd. We hebben dit aangegeven om te gaan zoeken. Of die invulling uiteindelijk gaat lukken, dat moeten we met elkaar afwachten. Als dat niet lukt, sommigen spreken dan over een plan B, maar we staan nu aan het begin van de wedstrijd en volgens mij hebben we met elkaar duidelijke kaders geschetst hoe wij dat voor ons zien.

De VOORZITTER: Ja, er wordt gefloten voor een overtreding, want ik heb een interruptie van de heer Spijker en daarna de heer Beusenberg. Dan gaan we daarna weer naar de heer Nobel.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Ik ben geen scheidsrechter hoor, voorzitter. U zegt dat Schiphol nog hier en daar wat bedenkingen zou kunnen hebben, naast de start- en landingsbanen. Waar moeten we het dan gaan zoeken? Want we hebben natuurlijk die energie van de zonnepanelen nodig. Moeten we het dan elders in onze polder neerleggen? Of gaan we het gebied rondom Schiphol verruimen? Daar ben ik toch heel benieuwd naar.

De VOORZITTER: Heeft u dezelfde opmerking? Nee. De heer Den Elzen wel?

De heer DEN ELZEN: Nou, meer een reactie naar de heer Spijker. Wellicht ook naar andere collega's toe. Volgens mij zitten we op dit moment echt binnen bakens te denken alsof de wereld na vandaag niet door innoveert en dat er geen nieuwe ontwikkelingen zijn en dergelijke. Dat we niet meer gaan besparen. Dit zou een dynamisch proces moeten zijn en de komende jaren moet juist blijken hoe zich dat past zeg maar. Dat is ook het spel dat we met elkaar spelen. Dit is niet vandaag en dan gaan we uitrollen. Nee, volgens mij moeten we constant ... En daar zit ook de ruimte om met elkaar dingen te laten afvallen en dingen te laten bij komen omdat er nieuwe ontwikkelingen zijn. Of dat er betere ontwikkelingen zijn. Bent u dat met me eens mijnheer Spijker?

De VOORZITTER: De heer Spijker.

De heer SPIJKER: Absoluut mijnheer Den Elzen. Ik roep al een aantal keer het woord waterstof, maar dan krijgt iedereen angst. Dan denkt iedereen: o jee, levensgevaarlijk. Ik heb het nagezocht. Er is een stationaire waterstof voor datacenters. We roepen allemaal datacenters. Die willen we graag hebben, want ze geven ons warmte. Dit zou de oplossing zijn. Dus absoluut, ik ben een meedenker in nieuwe oplossingen. Graag zelfs, top. Dus we liggen met dit geval helemaal op één lijn.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de heer Jansen want die wil er ook nog iets over zeggen./

De heer JANSEN: Nou ja, een kleine reactie op de heer Den Elzen. Ja, wij hopen ook op innovaties de komende tijd. Alleen zitten we nu in 2020. En 2030 is op dit gebied wel heel snel. Dan rekenen op innovaties, dan is tien jaar wel weer heel kort. Dus vandaar dat wij ook kwamen met dat plan B, om in ieder geval iets achter de hand te hebben.

De VOORZITTER: Oké, dan hebben we alles opgehaald. De heer Spijker heeft een specifieke vraag aan het college gesteld. Dus ga ik naar de heer Nobel.

Wethouder NOBEL: Voorzitter, ik denk dat ik daar zojuist al antwoord op heb gegeven. Als we uiteindelijk met elkaar zien dat na die RES 1.0, we om welke reden dan ook, niet aan die doelstellingen kunnen voldoen, dan is dat een moment om bij te sturen. Sommigen van u noemen dat dan plan B. Volgens mij heb ik daarmee de vraag beantwoord. Dan staat er nog een aantal punten open.

De VOORZITTER: De heer Jansen, GroenLinks.

De heer JANSEN: Ja dan toch een kleine vraag wethouder. Is er zicht op wanneer Schiphol een 'go' kan geven voor het hele zonnecarré? Ik zei net al: we hebben maar tien jaar. Dat is een relatief korte periode. U zegt: plan B is niet nodig want we kunnen om de twee jaar evalueren. Maar wanneer krijgen we een 'go' of een 'no go' van Schiphol?

De VOORZITTER: De heer Nobel.

Wethouder NOBEL: Ja, maar daar zit de aanname in dat in één keer dat hele zoekgebied gerealiseerd moet worden. Terwijl voor een heel deel Schiphol geen partner daarin is. Dus ik vind dat te snel gaan. U doet nu de veronderstelling dat het niet goed zou komen met het tempo waarin we met elkaar die energietransitie vorm willen geven. Of u wilt sneller dan het college, dat kan. Maar die snelheid wil ik niet betrachten. Dat hele zoekgebied hoeft niet in één keer vol. We hebben daar met elkaar van gezegd: we gaan het uitzoeken en ik durf niet te zeggen hoelang dat met Schiphol duurt. Ik zou het liever zorgvuldig willen doen dan dat we iets neerleggen waar we achteraf misschien spijt van krijgen.

De VOORZITTER: De heer Vermeulen, Forza!

De heer VERMEULEN: Ja wethouder, is het niet zo dat we eerst die RES-procedure, de RES 2.0, achter de rug hebben voordat we echt van start gaan? We gaan toch niet al van start in een conceptfase?

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: Nee, terecht. We gaan natuurlijk eerst de RES 1.0 vaststellen. Dat zult u natuurlijk eerst moeten doen. Dan is er een aantal initiatiefnemers dat zich al heeft gemeld. Daar bent u natuurlijk al van op de hoogte. Het amendement is natuurlijk niet zomaar tot stand gekomen. Dat zijn initiatiefnemers die al staan te popelen en te trappelen om aan de gang te gaan. Dat laat onverlet dat mensen hun daken kunnen volleggen met zonnepanelen. Ook particulieren. Ik heb het zelf onlangs ook gedaan en niet alleen omdat ik voorstander ben van de energietransitie, maar ook omdat het goed is voor de portemonnee. Ik denk dat er heel veel inwoners in Haarlemmermeer zijn die er ook zo naar kijken dus ik heb er best wel vertrouwen in. Je ziet ook dat we als gemeente het gemiddeld best goed doen. Ruim 11% ten opzichte van 7% elders in de provincie Noord-Holland.

De VOORZITTER: Nog een interruptie van de heer Jansen.

De heer JANSEN: Nou ja, even een korte vraag nog. Ik begrijp dat niet het hele zonnecarré voor Schiphol is. Dat is helder. Maar mijn vraag gaat over dat deel waar Schiphol wel over gaat. Wanneer komt daar een antwoord op? Wat is de verwachting van het college om daar een ja of nee op te krijgen?

De VOORZITTER: De heer Nobel.

Wethouder NOBEL: Ja voorzitter, dat durf ik echt niet te zeggen. Volgens mij moeten we gewoon zorgvuldig met Schiphol in gesprek gaan en daar waar zij twijfels hebben over de vliegveiligheid of zo zou ik daar absoluut niet de versnelling op willen zetten. Dat wil ik gewoon zorgvuldig doen. Dus daar kan en wil ik ook op dit moment geen uitspraak over doen. Volgens mij zijn er zat kansen binnen het conceptbod en waarschijnlijk straks eindbod hoe we die doelstelling kunnen realiseren.

Er stonden voor mij nog drie punten open. Ik hoor het wel als er nog meer openstaat. De reactienota, daar vroeg de VVD naar, maar ook de HAP. U krijgt die reactienota ter kennisname wel toegestuurd, maar het is geen formeel stuk waar u over kunt besluiten. Ik heb al aangegeven, in het geplastificeer-

de A4'tje, dat er helaas niet zoveel formele besluitmomenten voor de raad zijn. Het is wel zo dat de reactienota uiteindelijk wordt gebruikt om tot de RES 1.0 te komen en voorzitter, ik geloof dat mevrouw Van 't Hull iets wil zeggen.

De VOORZITTER: Ik denk het ook. Mevrouw Van 't Hull.

Mevrouw VAN 'T HULL: Ja, dank u wel voorzitter. U geeft aan dat er niet zoveel mogelijkheden meer zijn maar op welk moment kunnen we daar dan nog in bijsturen mocht onze inbreng anders zijn uitgelegd dan we bedoelden?

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: Ja, dat zult u uiteindelijk terugzien in de RES 1.0 waar u dan over gaat stemmen. Dat is het moment waar u formeel een besluit kunt nemen. Nog even los van de stukken die naar uw raad toekomen als kleine bouwstenen. Neem bijvoorbeeld de warmtevisie, de biomassa inderdaad. Over de warmtevisie ga ik nu niet zoveel zeggen, dat komt nog naar u toe. Over de biomassa heeft u een brief ontvangen. U weet ook dat het college daar overwegend negatief tegenover staat. Ja, we zouden ook nu al kunnen zeggen: we gaan het niet doen, maar het rijk kijkt nog hoe het daar invulling aan geeft. Maar laat ik het zo zeggen: vanuit het college staan we niet te trappelen om stookschepen met hout uit Indonesië of Canada deze kant op te halen en dat hier te verbranden, maar we wachten rustig af waar het rijk mee komt. Maar, overwegend negatief. Dat is wat er in de brief stond. Dan heb ik biomassa gehad. Kernenergie, ja daar kunnen we hier een hele discussie met elkaar over voeren maar dat wordt niet behandeld in de RES. Persoonlijk sta ik daar helemaal niet heel negatief tegenover, maar ik schat in dat het rijk hier geen locatie gaat aanwijzen voor een kerncentrale. Maar dat is geheel aan het rijk. Wellicht bij de heer Vermeulen in de achtertuin, ik zal het in de wandelgangen doorgeven.

De VOORZITTER: Zijn er nog reacties op het college? Iedereen? Eerst de heer Beusenberg, u heeft het woord.

De heer BEUSENBERG: Ja, dank u voorzitter. Ik heb een vraag aan de wethouder. Misschien weet hij het en misschien ook niet maar dan zou hij hem eventueel later, schriftelijk, kunnen beantwoorden. Vorig jaar, tijdens de excursie naar het Noordzeekanaal, kregen wij te horen dat men van alle nu of toen opgewekte energie maar een derde van deze opgewekte energie kon transporteren. Dat was vorig jaar. Kunt u vaststellen of die transportleidingen al verdubbeld of voor mijn part verviervoudigd zijn? Dat is nog niet bekend? Zou u dat voor mij willen nagaan?

De VOORZITTER: De heer Nobel.

Wethouder NOBEL: Ja voorzitter, ik schaar dit even onder de technische vragen. Dat durf ik u niet te zeggen. Wat ik wel weet is dat we constant in gesprek zijn. Liander is ook een vaste gesprekspartner aan de bestuurlijke tafel omdat zij natuurlijk heel veel voor ons moeten gaan doen. We constateren ook met elkaar dat we hier een opgave hebben voor wat betreft transformatorstations om het transport van elektriciteit mogelijk te maken. Dus dat is echt een gigantische opgave. Ik durf u daar nu niets over te mededelen.

De VOORZITTER: De heer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dan heb ik nog een vervolgvraag. Kijk, we zijn natuurlijk met die zonneakers bezig en we proberen allerlei energie te opwekken. Maar als we het niet kunnen vervoeren, dan hebben we toch een probleempje. Ook voor 2030 lijkt mij.

De VOORZITTER: Is dat echt een vervolgvraagje op dit? Ja, mevrouw Van 't Hull.

Mevrouw VAN 'T HULL: Ja, dank u wel voorzitter. Een vervolgvraag inderdaad op de heer Beusenbergh. Ik heb ook gevraagd wanneer we iets van een voorstel kunnen verwachten. Of in ieder geval meer inzicht hoe dat haalbaar wordt.

De VOORZITTER: De heer Nobel.

Wethouder NOBEL: Nee, dat is zeker niet onbelangrijk mijnheer Beusenbergh. Ik weet dat mijn collega, mevrouw Sedee, in gesprek is om te kijken waar dat mogelijk zou kunnen. U weet natuurlijk ook dat de raad een motie heeft ingediend waar hij dat vooral niet wil en dat vergemakkelijkt dit proces niet. Laat ik daar ook maar gewoon eerlijk in zijn. Ja, die onderhandelingen lopen nog. Ik heb altijd geleerd: als een kip aan het broeden is dan moet je haar niet storen.

De VOORZITTER: Ik zag nog een aantal andere vingers. Is dat nog actueel? Is dat nog een reactie op dit? Nee, oké. Dan ga ik eerst naar de heer Den Elzen, dan de heer De Vries en dan ga ik naar mevrouw Elfers.

De heer DEN ELZEN: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ik heb in mijn bijdrage de oproep gedaan over diegenen die nu al hebben geparticipeerd, dat draagvlak en de ambassadeursrol, laat ik die er ook maar eventjes aan vastplakken. Wat gaan we nu met dit stuk doen? Gaan we dat terugbrengen naar die participanten, om aan hen te laten zien wat er is gebeurd met de inbreng en op deze manier gaan we het verder vormgeven? Hoe gaan we die participanten verder betrekken in dit proces?

De VOORZITTER: Iemand anders op dit onderwerp, behalve mevrouw Van 't Hull?

Mevrouw VAN 'T HULL: Inderdaad, ook weer een aanvulling erop. We hebben een vraag over participatie en draagvlak, met betrekking tot windenergie die in deze nota wordt genoemd. Nu wordt er alleen naar participatie in de ateliers verwezen. Hoe gaat dat nu verder vorm krijgen? Komt er een plan? Dat zouden wij wel graag zien. Met welke doelstellingen en welk draagvlak willen we creëren?

De VOORZITTER: De heer Nobel.

Wethouder NOBEL: Ja, excuus. Dat was ik inderdaad vergeten. In het derde kwartaal, of in het najaar, dat is wat beter, willen we u een uitgebreid participatieplan voorleggen. Het is wel zo dat we nu natuurlijk ook al met inwoners participeren. Neem bijvoorbeeld die windmolens. Er zijn mensen die daar positief over zijn, maar ook mensen die er negatief over zijn. Met die mensen zijn we gewoon al in gesprek. Die participatie vindt al plaats. Maar u kunt zich voorstellen: zodra straks een en ander is vastgesteld zal er meer participatie nodig zijn en daarvoor komt er ook een apart document in het najaar naar uw raad toe.

De VOORZITTER: Helder. Dan gaan we nog verder met de interruptie van de heer De Vries.

De heer DE VRIES: Ik kan het hebben gemist, maar ik dacht dat de wethouder het wel heeft gehad over: stel dat we tekorten geven, wat is dan plan B. Maar de heer Blom en ik gaven aan: stel nu dat er te veel is. De heer Blom sprak al over 40 TWh, dat nu al door achttien regio's is aangeleverd. Er ko-

men er nog twaalf begrijp ik. Stel dat het aanbod uiteindelijk 50 TWh is, terwijl er maar 35 TWh nodig is. Hoe wordt dan het overschot over die regio's terug verdeeld? Dus hoe kunnen wij terugschroeven? En hoe ver kunnen wij terugschroeven?

De VOORZITTER: De heer Nobel.

Wethouder NOBEL: Ja voorzitter, dat is een ingewikkelde vraag. Leidend is de lokale energiebehoefte. Die staat nu centraal. Ik begrijp uw vraag wel, wat als anderen nu heel erg veel doen, kunnen wij dan iets minder doen? Ja, dat weet ik niet. Misschien gaan die anderen wel minder doen en hoe komen we dan uit. Ik kan daar nu geen antwoord op geven.

De VOORZITTER: Mijnheer Blom, is het een vervolgvraag? Ja. Aan u het woord.

De heer BLOM: Ja, ik heb alleen mijn bezwaar geuit dat de we opgewekte energie niet kunnen vervoeren. Ik ben niet tegen de opwekking van die energie. Het gaat er alleen om dat we plannen moeten maken met een doel. Het doel was die 35 TWh. De transportsector van elektriciteit gaat zich daar op richten en die gaat het proberen te managen inclusief die 49 TWh die uit zee moet komen. Het aansluiten moet allemaal worden geregeld. En op piekmomenten, als die energie beschikbaar is en de energiebehoefte is niet zo groot, dan moet die energie ook weer afgeleid kunnen worden naar fabrieken die bijvoorbeeld waterstof maken of synthetische kerosine. Dat hele proces, productie, transport en verwerking moet allemaal op elkaar afgestemd zijn. Als de overheid aangeeft dat 35 TWh het doel is, dan is het zaak om niet de bijdehandste van de klas proberen te zijn en zeggen: we gaan toch lekker 50 TWh doen. Maar we moeten gewoon afstemmen. Dat is het hele verhaal.

De VOORZITTER: Mijnheer Blom, u bent inmiddels ruim door uw tijd heen. Dat wil ik even meegeven. Het gaat over hetzelfde? Ja. Eerst de heer Jansen, daarna de heer Vermeulen.

De heer JANSEN: Vandaar dat ik die drietrapsraket noemde. Als derde zat er opslag bij. De heer Vermeulen zei het ook al, energieopwekking is niet altijd constant. Er zijn piekmomenten. In de RES wordt op verschillende plekken gesproken over opslag. Maar mijn fractie zou dat ook graag als onderdeel van de RES, in de vorm van een hoofdstuk of paragraaf willen zien en om daar op in te steken. Dat zal heel belangrijk worden. En daar wil ik graag een antwoord van de wethouder op.

De VOORZITTER: We gaan eerst naar de heer Vermeulen en daarna naar de wethouder. Mijnheer Vermeulen, Forza!

De heer VERMEULEN: Ik hoorde bij de heer Blom een klein beetje wensdenken. Dat er allemaal fabrieken zullen komen. Die fabriek die, als we dan wat stroom over hebben, wordt opgestart om die stroom om te zetten in om het even wat. Maar niemand gaat investeren in een fabriek die het merendeel van de tijd stilstaat en die je even snel moet aanzetten als we net even een beetje stroom over hebben.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de heer Nobel.

Wethouder NOBEL: Ja, er komt een aantal zaken bij elkaar. Laat ik vooropstellen dat het een heel ingewikkelde opgave is. Dat hebben we volgens mij in de allereerste sessie al met elkaar geconcludeerd. Hier komt zoveel expertise samen. Er zijn ook zaken waar ik absoluut het antwoord niet op heb. Gelukkig zitten er heel veel partijen om tafel die daar wel een antwoord op hebben of die in ieder geval een beter antwoord op hebben dan ik dat heb. Een van die vragen is: hoe vervoeren we het en hoe slaan we het op. Daarvoor hebben we natuurlijk Liander aan tafel die daar veel meer kennis over

heeft en veel beter zaken kan inschatten. Dit op basis van de doelstellingen, zoals we die per deelregio formuleren. Maar ook hoe we dat moeten vormgeven als Nederland in zijn totaliteit. Zij moeten er uiteindelijk voor zorgen dat het bod dat wij doen ook kan worden weggezet. Ik ga ervan uit dat als die partijen aan tafel zitten daarmee ook wordt geborgd dat wat we met elkaar bedenken uiteindelijk ook realistisch is. Dan nog los van de fasering. De opslag. Ik denk dat het een heel terecht punt is. Maar ik weet niet of dat iets is dat we nu al met elkaar moeten bespreken. Of dat het meer iets is voor de toekomst, als we ook weten wat het bod is van de deelregio's. Dus dat is nog wel iets waar ik een beetje mee zit. Ik heb er nu niet zo een beeld bij hoe we dat moeten verwerken in een paragraaf. Dat zeg ik u maar heel eerlijk.

De VOORZITTER: U wilt reageren, maar u bent echt al zwaar door uw tijd heen. Ik moet even streng zijn. Dat geldt voor Forza! ook eigenlijk. Zeker. Anders gaan we het niet redden. Mijnheer Beusenberg, u heeft nog dertig seconden. Dus als u die wilt schenken? Maar, ik heb mevrouw Elfers ook nog niet gehoord en die had ook nog een interruptie aangevraagd. Is dat nog actueel? Ja, aan u het woord.

Mevrouw ELFERS: Ja dank u wel voorzitter. Ook de portefeuillehouder hartelijk dank voor uw heldere beantwoording en reactie en in het bijzonder ten aanzien van de reactienota. Een kleine correctie ten aanzien van uw beantwoording op het stukje over het amendement. Dat was geen vraag maar een goed bedoeld geheugensteuntje vanuit mijn fractie. Ik stelde wel een andere vraag en daar heb ik volgens mij nog geen antwoord op gekregen. Hoe gaan we concreet dakeigenaren, zoals ik dat zo mooi noemde, ik vind het zo een gek woord eigenlijk, stimuleren om hun daken vol te leggen. Dat was in relatie tot zon op daken. En verder vind ik het fijn dat u een kijkje in de keuken heeft gegeven ten aanzien van het voortzetten van het creëren van draagvlak. Daar is hiermee ons volste vertrouwen hierin bevestigd. Wij als fractie van HAP houden graag samen met u voet aan de bal.

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel, u heeft een vraag gekregen.

Wethouder NOBEL: Wat ik al aangaf, wij doen het relatief goed ten opzichte van andere gemeenten. Ik hoop ook dat we dat blijven doen. We werken bijvoorbeeld samen met Winst uit je woning, die bij mensen onder de aandacht brengt hoe ze een woning kunnen verduurzamen. Elke keer ben ik toch wel weer verbaasd dat de hele zaal vol zit. Niet één of twee, maar de stoelen moeten overal vandaan worden getrokken om de mensen in de zaal te kunnen laten plaatsnemen. Ik ben heel benieuwd hoe we dat gaan doen met die 1,5 meter. Want ja, er is gewoon heel veel vraag naar. Er zijn een aantal grote bedrijven, los van Schiphol, die op hun dak ook iets zouden kunnen doen. Hoe kunnen we hen bewegen om dat te gaan doen. Ik ben niet zo van de dwang. Ik hoop dat voordat er wetgeving is bedrijven zelf al aangeven dat het een goed idee is om zonnepanelen op het dak te leggen. Bij heel veel nieuwe ontwikkelingen is dat standaard practice dat zonnepanelen erop komen. Daar waar mogelijk moet de gemeente misschien ook kijken naar regelgeving en hoe we dat kunnen vergemakkelijken. Uiteindelijk is een dakconstructie ook belangrijk. We willen niet dat er iets instort. Mijn voornemen is om met grote bedrijven in gesprek te gaan. Denk aan bedrijven als L'Oréal en Essex, die achter het station zitten. Dat lijkt me een goed streven, naast de huishoudens.

Ik ben nog een vraag vergeten voorzitter. Dat doe ik nu stiekem toch maar even. De vraag is van GroenLinks: wat vind u van het voornemen om als gemeente opleidingen te faciliteren. Nou, daar voel ik eigenlijk niet zo heel veel voor. Omdat ik denk dat de markt het gaat oppakken als dat belangrijk is. Namelijk als er vraag naar iets is, dan worden die opleidingen vanzelf aangeboden. Ik heb gekeken bij een school aan de Hoofdvaart. Daar heb ik ook met jongeren gesproken die een praktijkopleiding volgen om bijvoorbeeld warmtepompen te installeren. Dat is echt big business op het moment. Volgens mij kun je beter in die branche gaan dan advocaat worden op het moment. Ik heb er alle vertrouwen in

dat de markt daar wel goed voor gaat zorgen. Sterker nog, vanuit de markt worden ook opleidingen aangeboden.

De VOORZITTER: Eerst de heer Jansen, GroenLinks, dan SRH.

De heer JANSEN: Ja, ik wilde ik inderdaad nog vragen naar de opleidingen wethouder. Dat u gelooft in de marktwerking, daar zal ik zeker niet aan twijfelen. Maar kan het op een of andere manier ook worden gemonitord? Wij zeggen: ga daar over in gesprek, u zegt het is marktwerking. Maar volgens mij moeten we eruit kunnen komen. Dus dat je een beetje volgt of zoiets zich daadwerkelijk ook gaat ontwikkelen. Want we hebben het gewoon hard nodig straks.

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder NOBEL: Ik weet niet of ik heel enthousiast word van een monitor. Ik zal u uitleggen waarom. Wij hebben hier een school die de opleidingen aanbiedt en zeg maar dat er per jaar honderd mensen van die school afkomen. Dan kun je zeggen dat het ruim voldoende is voor Haarlemmermeer. Maar is het voor de markt, ik zeg maar wat, de MRA, voldoende. Daar is misschien een ander antwoord op. Wat wilt u dan precies monitoren? Dat vind ik al ingewikkeld. Nogmaals, ik heb het idee dat de markt daar volop op inspeelt. Als er vraag naar is dan lost de markt het meestal op.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg, u heeft dertig seconden.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Ik heb een vraag aan mijnheer Blom. Wat is uw bezwaar tegen het feit dat wij hier in de regio iets meer opwekken dan wij zouden moeten?

De VOORZITTER: Mijnheer Blom.

De heer BLOM: Ik heb geen bezwaar tegen meer opwekken. Ik heb juist heel positief daarover. Ik ben alleen bang dat we installaties neerzetten die niet kunnen werken omdat ze niet op het net aangesloten kunnen worden. Dat is de bottleneck nu. Dank u wel.

De VOORZITTER: Daarmee komen we aan het einde van de spreektijd van SRH. Zijn er nog partijen die iets willen zeggen? D66 de heer Koomen.

De heer KOOMEN: Ja voorzitter, zijn we nu in de tweede termijn beland of is het nog interrupties op de wethouder?

De VOORZITTER: Ik denk dat de spreektijd van het college is samengevallen met de tweede termijn, want we hebben nog twee minuten.

De heer KOOMEN: Dat is jammer. Ik heb geen interruptie op de wethouder. Maar ik wil nog reageren op collega's die niet meer kunnen reageren. Dat is misschien een luxe. Dan wil ik zeker nog even reageren op Forza! Want ik zie dat ze geen keuze maken. Eigenlijk is het een beetje flauw, eigenlijk wil ik wel in gesprek, maar misschien moet ik dat een andere keer doen, want ik zie dat zij geen keuze maken en niet kiezen tussen kwaden is wel makkelijk. Denken over de toekomst en wachten tot de kernfusie eindelijk is uitgevonden. Dat is volgens mij geen oplossing. Wat me vooral opvalt is het overschot. Ik merk dat een aantal partijen daar toch problemen in zien. Terwijl, dat ben ik dan wel eens met Forza!, het een luxeprobleem is dat we eerst maar eens moeten tegenkomen. En als je kijkt hoever Nederland achterloopt met duurzame energie opwekken. Volgens mij is overschot een droomprobleem. Dus D66 ziet er echt geen enkel probleem in. Laten we vooral zorgen voor een overschot. Dan

doen we het hartstikke goed. Dan heb ik nog een punt over die windmolens. Het gaat nu wat ver, maar de laatste minuut dan. Daar wordt toch gesuggereerd dat het een of-ofkeuze is. Zo hebben wij het niet gelezen. Wij hebben niet gelezen dat het per se of windmolens of woningbouw is. Ja, wel als je een windmolen in de wijk wilt neerzetten, maar rondom een snelweg, aan de rand, een stukje van woningen af, dat zou wat anders zijn. Maar goed. Dat gaat nu te ver voor de laatste minuut voorzitter. Dus dan houd ik het erbij.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar mevrouw Van 't Hull.

Mevrouw VAN 'T HULL: Ik moet toch nog even aan de broedende kip denken en de capaciteit van het elektriciteitsnetwerk. Fijn dat de kip broedt, maar wanneer wordt het ei gelegd?

De VOORZITTER: Nou, nog een directe vraag aan het college.

Wethouder NOBEL: Ja voorzitter, een beetje flauw maar ik ga daar nu geen uitspraak over doen. Ik weet dat mijn collega mevrouw Sedee hard in gesprek is. Daar wil ik nu geen uitspraak over doen. Misschien nog op de heer Koomen. Het belangrijkste was het realistische bod. Dus nog even los van wat waar kan worden gebouwd. Je kunt maar één keer iets bouwen op de grond. Tenzij het weer neergaat en je gaat er opnieuw op bouwen. Maar het voornaamste doel was een realistisch bod. Dat ligt er, ook zonder daar nog een extra zoekgebied voor windmolens te creëren.

De VOORZITTER: Ja, de helft mag inmiddels niet meer praten en we zijn ook echt een beetje door de tijd heen nu. Is er iemand die echt nog iets wil zeggen en ook nog spreektijd heeft? Mijnheer Kenselaar heeft nog wat seconden. Als u nog iets wilt zeggen: aan u nog het woord.

De heer KENSELAAR: Dank u wel voorzitter. Nou, de allereerste spreker van vanavond haalde, wat mij betreft terecht, de biomassacentrale aan. Deze heeft tot nogal wat vragen geleid de afgelopen maanden. De biomassacentrales stuiten toch wel op veel weerstand, maar als ze in het plan worden meegenomen, zoals nu voorgesteld, hoe groot is het gat dat er dan in het plan wordt geslagen? Hoe ziet u dat voor zich? De commotie die er kan ontstaan en wat het kan betekenen voor de haalbaarheid van het totale plan.

De VOORZITTER: Dat is een directe vraag aan het college volgens mij. Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: Ja en daarop ga ik zeggen wat ik ook al eerder zei. Het is altijd gevaarlijk om toch even een uitstapje te maken naar de biomassa of naar de warmtevisie. Dat komt gewoon nog naar uw raad toe. Het lijkt me goed om het dan met elkaar te gaan bespreken. Dat ligt nu ook niet voor.

De VOORZITTER: Oké. Dan zijn we daarmee door de spreektijd heen. VVD, HAP, PvdA nog een heel klein beetje en ChristenUnie-SGP. Is er iemand die nog iets wil zeggen? Het laatste bod. Eenmaal, andermaal. PvdA?

De heer DEN ELZEN: Het laatste bod dan? Nee hoor, ik ben blij met wat er ligt. De wethouder heeft mij gerustgesteld. Hij gaat ermee terug richting participanten. Ik ben alleen maar blij met een hoop tegenwind want dat geeft een hoop energie op de windmolens straks, zo denk ik maar.

De VOORZITTER: Dan komen we hier bij het einde van de sessie. Ik moet zeggen dat ik buitengewoon verrast ben dat we de sessie hebben vol gekregen. Kennelijk is het echt wel een mooi onderwerp om over te praten. Kennelijk, ik weet het wel zeker. Voor 15 september a.s. kunnen fracties schriftelijk nog een inbreng inleveren bij het college. Houd daar rekening mee, het is een harde eis.

Daarmee komen we aan het einde van deze sessie. We schorsen tot uiterlijk 20.30 uur. Ik vraag de griffier om u te begeleiden.